

LYTIES ĮTAKA SKIRTINGO GENOTIPO KIAULIŲ SKERDENŲ RODIKLIAMS

Violeta Razmaite¹, Sigita Kerzienne²

¹Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas, R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r., Lietuva; el. paštas: razmusv@one.lt

²Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas, Lietuva; el. paštas: sigita@lva.lt

Santrauka. Norint nustatyti lyties įtaką Lietuvos vietinių kiaulių ir jų skirtingo genotipo hibridų skerdenų kokybiams rodikliams, buvo vertinamos Lietuvos vietinių ir jų hibridų su šernais skerdenos. Nors visų tirtų genotipų kiaulaičių skerdenų ir jų bekonų paltys buvo šiek tiek ilgesnės negu kastratų, o skirtumas didėjo didėjant įterpto šerno daliai, tik kiaulaičių, turinčių 50 proc. šerno dalį, bekonų paltis buvo statistiškai patikimai ($p < 0,05$) ilgesnė. Visų grupių kiaulaičių lašiniai buvo plonesni negu kastratų. Didžiausias skirtumas tarp kiaulaičių ir kastratų lašinio storio (nuo 3,75 mm iki 9,46 mm) nustatytas hibridų genotipo, turinčio 50 proc. šerno, grupėje. Šernas, įterptas 25 proc., Lietuvos vietinių kiaulių lašinių storio skirtumo tarp kiaulaičių ir kastratų nepadidino. Visų kiaulaičių ilgiausiojo nugaros raumens skerspjūvio plotas buvo didesnis negu kastratų, bet statistiškai patikimai ($p < 0,05$) skyrėsi tik hibridų, kuriems įterpta 25 proc. šerno. Nekastruotų hibridų kuiliukų lašiniai visuose matuotuose taškuose plonesni, lašinių plotas mažesnis, o ilgiausiojo nugaros raumens skerspjūvio plotas didesnis ne tik už kastratų, bet ir už kiaulaičių. Nors statistiškai ir nepatikimai, Lietuvos vietinių kiaulaičių papilvė dvejuose matavimo taškuose buvo plonesnė negu kastratų, o hibridų grupėse – priešingai, hibridų, turinčių 50 proc. šerno, kiaulaičių papilvės buvo storesnės. Abiejų grupių hibridų kuiliukų papilvės pilvo viduryje ir link krūtinkaulio buvo 1,37–3,11 mm ($p < 0,05$) plonesnės negu kiaulaičių. Lietuvos vietinių kiaulaičių skerdenų puselėse priekinė dalis buvo 1 proc. mažesnė, o kumpio dalis – 1,3 proc. didesnė negu kastratų. Hibridų grupių, kur buvo įterpta 25 proc. ir 50 proc. šerno, kiaulaičių skerdenų puselių priekinė dalis buvo atitinkamai 0,93 proc. ir 0,35 proc. mažesnė negu kastratų, tačiau 0,67 proc. didesnė kumpio dalis buvo būdinga tik kiaulaitėms, turinčioms 25 proc. šerno dalį. Didžiausia priekine skerdenų puselių dalimi (38,2–38,6 proc.) išsiskyrė nekastruoti hibridai.

Raktažodžiai: kiaulės, šernų hibridai, skerdenos, lašinių storis.